

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА VII КЛАС (ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА)

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по руски език в прогимназиалния етап на основната образователна степен е насочено към овладяване на основни знания, умения и отношения, свързани с общуването и с изграждането на комуникативни компетентности на ученика.

Тази програма по руски език е продължение на учебната програма за VI клас и е предназначена за ученици, които в края на VII клас се очаква да постигнат ниво A2 по Общата европейска езикова рамка.

Тематичните области, лексиката и граматичният материал са ориентирани към интересите, възрастта и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ се за всеки клас през целия етап на обучение.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА КЛАСА

Таблица с декомпозирани стандарт

СЛУШАНЕ	ЧЕТЕНЕ	ГОВОРЕНЕ	ПИСАНЕ
Ученикът може: • да разбира общо	Ученикът може: • да разбира общо	Ученикът може при диалогична реч: • да общува в обичайни	Ученикът може: • да съставя кратки

<p>съдържанието и най-същественото в кратки указания, послания, обяви и съобщения, приказки, анекдоти, представени с ясна дикция и нормално темпо на речта, стандартно произношение и характерна за езика интонация;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да проследява кратък разговор, като разбира комуникативните намерения и идентифицира лицата (цел, адресат), темата на разговора, мненията и чувствата; • да разбира основната информация от средствата за масово осведомяване според личните си интереси; • да разбира 	<p>съдържанието и да извлича основна информация, да открива темата и да разграничава съществените моменти в ограничени по обем писмени текстове по познати теми, свързани с непосредственото обкръжение и написани на стандартен език, като при необходимост ги препрочита;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да се ориентира и открива необходимата полезна информация в информативни текстове (обяви, проспекти, реклами, менюта, разписания, указания за ползване и действие и др.); • да разбира кратки лични писма, покани и електронни съобщения, определяйки изразените в тях намерения и чувства; • да се ориентира в 	<p>ситуации от всекидневието, които изискват обмен на конкретна информация по познати теми;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да установява контакт, да търси и дава информация, да изказва мнения и предложения при изпълнение на обичайни задачи и дейности по познати теми; • да участва в разговор с кратки и несложни реплики, като разчита на помощта на събеседника; • да говори, макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; • да използва компенсаторни стратегии. <p>Ученикът може при монологична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да използва кратки изречения или изрази, за да прави описания по познати теми; • да изразява накратко своя преценка и мнение, одобрение/неодобрение, 	<p>съобщения и бележки по зададена тема;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да попълва формуляри; • да пише писмо/електронно писмо, в което отправя покана, приема или отхвърля предложение, изразява благодарност, молба, извинение и др., като използва несложни изразни средства; • да описва накратко събития от личния си житейски опит; • да изразява мнение; • да съставя текст по зададен план, при необходимост с опори, вкл. речник.
---	---	--	---

<p>общата информация и конкретни подробности в кратки текстове по познати теми от всекидневието, представени с ясна дикция, нормално темпо на речта, стандартно произношение и характерна за езика интонация;</p> <ul style="list-style-type: none"> да разбира указания за изпълнение на учебни дейности. 	<p>несложни текстове с помощта на илюстративен материал в тях или като използва компенсаторни стратегии;</p> <ul style="list-style-type: none"> да разбира указания за изпълнение на учебни дейности. 	<p>съгласие/несъгласие по познати теми;</p> <ul style="list-style-type: none"> да разказва за себе си, за настоящата си и предходната дейност, за своето настояще и минало, за бъдещите си планове; да говори, макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; да владее компенсаторни стратегии. 	
---	--	--	--

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	Нови знания
<p>I. Аз и другите</p> <ul style="list-style-type: none"> Приятелство без граници Моите интереси Задължения и отговорности 	<p>СЛУШАНЕ</p> <p>Ученикът може</p> <ul style="list-style-type: none"> да разбира общата информация на кратки несложни текстове и диалози, свързани с изучаваните тематични области, представени с ясна дикция и нормално темпо на речта, стандартно произношение и характерна за езика интонация; да разбира конкретни и необходими подробности в 	<p>В VII клас продължават систематизирането и разширяването на имплицитно изучената граматика, като се въвеждат названията на граматичните категории. Въвеждат се и нови знания. Ученикът може да употребява в речта си езикови средства от следните равнища:</p> <p>Ученикът може да употребява в речта си</p>

<p>II. Светът около мен</p> <ul style="list-style-type: none"> • Моята бъдеща професия • Ваканция и пътуване <p>III. Моето всекидневие</p> <ul style="list-style-type: none"> • Хоби и свободно време • Спорт и здравословно хранене • Пазаруване и мода <p>IV. Аз и природата</p> <ul style="list-style-type: none"> • Природни забележителности в България, Русия и рускоезичния свят • Туризм и околна среда <p>V. България и светът</p>	<p>кратки несложни текстове по предвидените тематични области;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да проследява кратък разговор, като определя комуникативните намерения и идентифицира лицата, темата на разговор и изразените мнения; • да разбира основната информация от средствата за масово осведомяване според личните си интереси и изучаваните тематични области; • да разбира указания за изпълнение на учебни дейности. <p>Всеки текст за слушане не трябва да надвишава 150 думи.</p> <p>ЧЕТЕНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира общото съдържание и конкретни подробности от кратки несложни текстове, свързани с изучаваните тематични области; • да извлича основна информация, да открива темата и да разграничава съществените моменти в ограничени по обем и написани на стандартен език текстове, свързани с изучаваните тематични области; 	<p>езикови средства от следните равнища:</p> <p>I. ФОНЕТИКА</p> <ul style="list-style-type: none"> • Съотношение на гласни звукове и букви; • Корелация на твърди-меки и звучни-беззвучни съгласни. <p>II. МОРФОЛОГИЯ</p> <p>1. Съществително име</p> <ul style="list-style-type: none"> • Склонение на съществителните имена в множествено число; • Употреба на основните падежни значения: <p>Именителен падеж</p> <p>– главна част в едносъставно изречение (<i>Вот дом.</i>).</p> <p>Родителен падеж</p> <p>– при сравнение (<i>Молоко полезнее лимонада.</i>);</p> <p>– с думите <i>много, мало, сколько, несколько</i> (<i>много вопросов, несколько минут</i>);</p> <p>– след числителни бройни (<i>две книги; пять книг</i>);</p>
--	--	--

- Култура – някои исторически забележителности в България, Русия и рускоезичния свят
- Празници и традиции (продължение от VI клас)

В определени уроци да има елементи и/или отделна рубрика, свързани с културата на Русия и рускоезичния свят., както и интегрирани въпроси и теми от областта на гражданското образование и устойчивото развитие. Да има активно приложение на ИКТ в урочната дейност. Изкуствата и технологиите да са представени в дейностите.

- да открива конкретна информация в кратки информативни текстове;
- да разбира кратки писма, покани, електронни писма и съобщения в социални мрежи/блогове и изразените в тях намерения и чувства;
- да се ориентира в кратки, несложни текстове с помощта на илюстративен материал;
- да разбира указания за изпълнение на учебни дейности.

Всеки текст за четене не трябва да надвишава 180 думи.

ГОВОРЕНЕ

Ученикът може при диалогична реч:

- да общува в обичайни ситуации, които изискват пряк обмен на несложна информация по изучаваните тематични области;
- да установява контакт, да търси и да дава информация при изпълнение на лесни, обичайни задачи и дейности по изучаваните тематични области и да изказва мнение;
- да участва с несложни реплики в кратък разговор по

– с предлозите *от, до, из, с* за направление (*Сергей вышел из магазина.*);

– с предлозите *у, недалеко от, напротив* за място (*Стол стоит у стены.*);

– с някои глаголи, изискващи родителен падеж

Дателен падеж

– в безлични конструкции (*Антону весело.*).

Винителен падеж

– с предлога *через* за обозначаване на време и посока на действието (*Папа вернётся через час. Дети перешли через улицу.*).

Творителен падеж

– за място с предлозите *за, под, над, перед, между* (*Собака лежит под столом.*).

Предложен падеж

– за обозначаване на време (година, век) (*в 2002 году, в XXI веке*).

2. Прилагателно име

- Склонение в множествено число;
- Образуване на степени за сравнение (проста и сложна сравнителна; сложна превъзходна степен).

3. Местоимение

изучаваните тематични области, като при необходимост разчита на помощта на събеседника;

- да говори макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането;
- да прилага компенсаторни стратегии.

Ученикът може при монологична реч:

- да прави несложни описания по изучаваните тематични области;
- да разказва накратко за себе си, за своето всекидневие, за интересите си, за минали и настоящи дейности, за бъдещите си планове, за професиите на роднини и познати, кратки истории и случки от живота си по зададени опорни точки или по илюстративен материал;
- да изразява накратко одобрение/неодобрение, съгласие/несъгласие, да изказва мнение и предпочитание;
- да говори макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането;
- да прилага компенсаторни стратегии.

- Указателни;
- Отрицателни с частицата *ни-*;
- Определителни (*сам-самый; каждый - любой, весь*).

4. Числително име

- Числителни бройни до 1000 в именителен падеж;
- В съчетание със съществителни имена.

5. Глагол

- Управление на глагола;
- Употреба на свършен и несвършен вид;
- Повелително наклонение;
- Инфинитив в съставно глаголно сказуемо (след глаголите *начать, продолжать, мочь, уметь, собираться*).

6. Наречие

- за посока и място;
- за начин на действие.

7. Служебни части на речта

- Съюзи и съюзни думи: *что, чтобы, потому что, где, куда, который*.

III. СИНТАКСИС

- Прости изречения

ПИСАНЕ

Ученикът може:

- да пише кратки съобщения и бележки по зададена тема от изучаваните тематични области;
- да попълва формуляр с лични данни;
- да пише кратко писмо/електронно писмо, в което отправя покана, приема или отхвърля предложение, изразява благодарност, молба, извинение и др., като използва несложни изразни средства;
- да състави несложен текст по изучаваните тематични области, като при необходимост използва опори и речник.

Текстът, който учениците създават, е с обем до 80 думи.

- двусъставни изречения;
- едносъставни изречения.
  - Сложносъставни изречения
- с подчинено допълнително изречение;
- с подчинено определително изречение;
- с подчинено обстоятелствено изречение.

ЛЕКСИКА

Включва основни лексикални единици, необходими за несложна комуникация по предвидените от програмата тематични области.

Основни тематични групи на лексиката за VII клас:

- интереси (книги, музика, кино, медии, интернет);
- приятели и приятелство (виртуални приятелства и интернет);
- желания и предпочитания;
- задължения и отговорности;
- професия и професионални характеристики;
- ваканция и пътуване;
- хоби и свободно време;
- здравословни храни и напитки;

		<ul style="list-style-type: none"> • дрехи и мода, пазаруване; • туризъм и околна среда (напр. еко туризъм, екологично чист транспорт и др.); • географски и исторически забележителности в България, Русия и рускоезичния свят; • празници и традиции. <p>Включват се елементи от речевия етикет: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/несъгласие, благодарност, молба, покана, поздравление, пожелания за празници.</p>
--	--	--

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

Годишният брой часове за изучаване на учебния предмет руски език в VII клас е определеният годишен брой часове в прилагания в училището рамков учебен план.

За нови знания	50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	45%
За контрол и оценка	5%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Съотношение при формиране на срочна и на годишна оценка:

Текущи оценки от устни и писмени изпитвания	60%
Оценки от контролни работи	20%
Оценки от други участия (участие в часа, изпълнение на домашни работи, работа по групи, работа по проекти и др.)	20%

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Програмата по руски език за VII клас дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение, съобразени с възрастното равнище на учениците и тяхната мотивация за учене и стимулиращи индивидуалното им развитие.

Обучението по руски език в VII клас дава възможност ученикът:

- да развие езикови, социокултурни и ключови компетентности;
- да прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува на елементарно ниво, да се изразява в писмена и устна форма;
- да изгради положително отношение към изучаването на руски език и култура.

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО РУСКИ ЕЗИК

Обучението по руски език в VII клас затвърждава и задълбочава знанията, надгражда уменията и отношенията, усвоени в предходните класове, чрез:

- прилагане на личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- прилагане на дейностно-ориентиран подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването;
- развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се основава на личния опит и изучаваното по другите учебни предмети и новият материал се съпоставя с изучения;
- **интегрирано изграждане на четирите езикови умения с акцент върху развиването на говорните компетентности;**
- общуване в клас на руски език (български език се използва при необходимост);
- изграждане на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при изучаване на социокултурната информация за Русия и рускоезичния свят.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане, чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации, използване на помощни материали и техника.
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст, връзка с учебен предмет български език и литература .
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с учебните предмети математика, биология и здравно образование, физика и астрономия, химия и опазване на околната среда, география и икономика .
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии .
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на потребност от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • работа по проекти;

	<ul style="list-style-type: none"> • дидактически игри; • извънкласни дейности (изложби, изнесени сред природата уроци, свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио- и мултимедийни материали, печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.), електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси); <p>връзка с всички учебни предмети.</p>
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване на културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети.
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и възприемане на нови идеи, връзка с учебен предмет технологии и предприемачество.
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България, на Русия и на рускоезичния свят, развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, история и цивилизации, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебните предмети физическо възпитание и спорт и история и цивилизации.